

REFERAT Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø d. 06-02-2023

Mødedato Mandag d. 06. februar 2023 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 20

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutning om godkendelse af Klimaplan 2023-2024.....	6
Beslutning om at indgå i partnerskabet Sjællands Klimaalliance (fortsættelse af DK2020 partnerska	11
Status på projektet Plasthåndtering i Region Sjælland.....	16
Status på tilsyn i råstofgrave i 2022.....	21
Beslutning om godkendelse af tilladelse til indvinding af råstoffer ved Stenrand, Kalundborg Komr	26
Orientering om afgørelse af klagesag på råstofområdet i Miljø- og Fødevareklagenævnet.....	33
Godkendelse af Indsatsplan for jordforureningsområdet 2023.....	38
Orientering om de seneste fund af PFAS forureninger på Naturstyrelsens arealer.....	43
Godkendelse af arbejdsplan 2023.....	47
Aktuelle sager.....	51
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø mande	55
Næste møde.....	58

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2022-09172

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-09172

Dok ID: 10773675

Resumé

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Indstilling

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

.

Punkt 2: Beslutning om godkendelse af Klimaplan 2023-2024

EMN-2022-04353

Bilag

Klimaplan 2023-2024_til godkendelse

2 (Åben) Beslutning om godkendelse af Klimaplan 2023-2024

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-04353

Dok ID: 10773675

Resumé

Klimaplan 2023-2024 for Region Sjælland som virksomhed fremlægges til godkendelse. Klimaplanen er toårig og bygger videre på planen for 2022, men med en række nye handlinger. Der er særligt fokus på affald og på plast, og i lyset af energikrisen også på energiforbrug og energibesparelser. Lokal handling og adfærd er vigtige skridt i den grønne omstilling i hele Region Sjælland som virksomhed. På baggrund af temadrøftelser i Regionsrådet og i udvalget er der udarbejdet et bilag til klimaplanen, som beskriver Region Sjællands klimamål og handlinger i regionen som geografisk område.

Sagsfremstilling

Klimaplan 2023-2024 (vedlagt som bilag) er Region Sjællands anden klimaplan for Region Sjælland som virksomhed, og sætter rammen for de næste skridt i klimaarbejdet. Klimaplan 2023-2024 er toårig og bygger videre på Klimahandlingsplan 2022. Klimamål og handlinger med CO₂-reduktioner i geografien fastsættes i den Regionale Udviklingsstrategi. På baggrund af temadrøftelser i Regionsrådet og i udvalget i december 2022 er der udarbejdet et bilag til Klimaplan 2023-2024, som beskriver Region Sjællands klimamål og handlinger i regionen som geografisk område (bilaget indgår som sidste del af Klimaplan 2023-2024).

Den strategiske ramme

Klimaplan 2023-2024 har sit strategiske afsæt i Regionsrådets strategi "Region Sjælland – for borgerne" og fremmer realiseringen af ambitionen om "Øget grøn omstilling" og et mere klimavenligt sundhedsvæsen. Planen fremmer også opfyldelse af målene i Danske Regioners aftale "Grønne hospitaler og institutioner", hvor sygehusene skal være grønne fyrtårne og reducere deres CO₂-udledning fra bygninger med 75 pct. Endelig har planen et ophæng til budgetaftalen for 2023, hvor der i 2023 og 2024 i alt afsættes 10 mio. kr. til et projekt, der sikrer mere og bedre affaldssortering.

Mål og pejlemærker

Klimaplan 2023-2024 er ambitiøs og viderefører målsætninger og temaer fra 2022-planen, men udbygger planen med fokus på sygehusene og klimavenlig adfærd. Planen har stærkt fokus på at skabe handling nu og på at sikre, at handlingerne er organisatorisk og økonomisk realiserbare. Tre pejlemærker sætter rammen for arbejdet:

- Kerneydelsens kvalitet skal fastholdes, imens vi gennemfører den grønne omstilling.
- Ressourcer til den grønne omstilling bruges, hvor der er handlerum, og hvor der skabes størst effekt.

- Medarbejderne er Region Sjællands største aktiv. Initiativer, der giver medarbejderne lyst til at agere bæredygtigt, er helt nødvendige, og har en særlig styrke.

Klimaplan 2023-2024 vedtages i lyset af den aktuelle energikrise, som præger alle dele af samfundet og dermed også regionens drift. Derfor er fokus også på handlinger såsom energibesparende tiltag og omstillingen til en bæredygtig varmforsyning i alle regionens bygninger.

Indholdet i Klimaplan 2023-2024

På møde d. 13. juni 2022 i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø blev der besluttet følgende tre temaer:

- Indkøb, affald og cirkulær økonomi
- Grøn transport
- Energi og klimavenlige bygninger

Der er sat ambitiøse strategiske mål og handlinger under hvert tema, og samlet sikrer planen:

- At mere affald genanvendes og mængderne reduceres.
- At mere plast genanvendes og mængderne reduceres.
- Grønnere transport – ved at fortsætte en målrettet udskiftning af regionens benzin- og dieselbiler til fossilfrie køretøjer og etablere flere ladestandere.
- Reduceret medicinspild.
- Reduceret energiforbrug og omstilling til bæredygtig varmforsyning.

Fleksibilitet og lokal handling

Udviklingen går stærkt indenfor klimaområdet, og der opstår løbende ny viden, nye teknologier og nye muligheder. Derfor er der lagt vægt på, at Klimaplan 2023-2024 er fleksibel og giver plads til det uforudsete. Der skal kunne handles, når der opstår nye muligheder for indsatser med god klimaeffekt.

Realiseringen af Klimaplan 2023-2024 er et fælles ansvar for hele Region Sjællands organisation. Handlingerne er afhængige af, at deres indhold forankres i sygehusene og i de tværgående enheder.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klimaplan 2023-2024 godkendes.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Anbefales. Udvalget anbefaler, at bæredygtighed i relation til uddannelse indarbejdes i Klimaplan 2023-2024. Udvalget forventer, at der vil være fokus på bæredygtigt byggeri i forbindelse med udbud.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

1. Klimaplan 2023-2024_til godkendelse (DokID: 10724945 - EMN-2022-04353)

Punkt 3: Beslutning om at indgå i partnerskabet Sjællands Klimaalliance (fortsættelse af DK2020 partnerskabet)

EMN-2021-09136

Bilag

Rammeaftale for Klimaalliancen et partnerskab mellem kommuner regioner og Realdania

Organisationsdiagram

3 (Åben) Beslutning om at indgå i partnerskabet Sjællands Klimaalliance (fortsættelse af DK2020 partnerskabet)

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2021-09136

Dok ID: 10773675

Resumé

DK2020 projektet er et partnerskab mellem Danske Regioner, Kommunernes Landsforening og Realdania, som sikrer klimaplaner i 96 kommuner i Danmark. Partnerskabet afsluttes d. 15. juni 2023. Alle 17 kommuner i Region Sjælland forventes at nå i mål med en klimaplan. For at sikre implementering af planerne, arbejdes der på etablering af et nyt partnerskab kaldet "Klimaalliancen". Det nye samarbejde er 5-årigt med start i 2023. Både regioner og kommuner forventes at bidrage til finansiering med kontante beløb og/eller medarbejdertimer. Organisationen i det nye partnerskab tager afsæt i de fem eksisterende geografiske organiseringer. Det anbefales, at Region Sjælland går ind i klimaalliancen.

Sagsfremstilling

DK2020 projektet er et partnerskab mellem Danske Regioner, Kommunernes Landsforening og Realdania, som sikrer klimaplaner i alle kommuner i Danmark. Det slutter d. 15. juni 2023, hvor 96 kommuner i landet har fået godkendt klimaplaner af det internationale bynetværk C40. Projektet har været en kæmpe succes. Det er unikt og til stor inspiration internationalt. Dels fordi størstedelen af landets kommuner har klimaplaner, der lever op til Parisaftalen og har konkrete handlinger, som viser vejen til 70% CO₂-reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050. Men også fordi der på landsplan (med regionale forskelle) er etableret velfungerende samarbejder mellem kommuner og regioner på klimaområdet. Samarbejder hvor bl.a. vidensdeling og handlekraft betyder, at alle parter får et mærkbart positivt udbytte.

For Region Sjælland er det en stor styrke, at alle 17 kommuner får en ensartet klimaplan. Samarbejdet styrker kommunernes indsats og sikrer, at Region Sjælland kommer i mål med den Regionale Udviklingsstrategi. Der skabes samtidig stærke netværk, gode relationer på tværs, og Region Sjælland får bedre muligheder for aktivt at understøtte kommunerne i deres arbejde.

Det er positivt, at Danske Regioner, Kommunernes Landsforening og Realdania ønsker at fortsætte samarbejdet og skabe rammer for at sikre implementering af klimaplanerne. De tre parter forhandler om en ny partnerskabsaftale, som vil få navnet "Klimaalliancen – et partnerskab mellem kommuner, regioner og Realdania". Den nye partnerskabsaftale vil starte i 2023 og har en varighed på 5 år. Der skal laves bilaterale aftaler mellem hver region og det regionale KKR.

Finansiering

Kommuner og regioner forventes at bidrage med finansiering og medarbejdertimer. Ligeledes forventes Realdania at bevilge en økonomisk ramme, bl.a. til finansiering af Concitos

fortsættelse som videnspartner. Den endelige økonomiske aftale imellem de Danske Regioner, Kommunernes Landsforening og Realdania er ikke forhandlet på plads endnu.

Organisering

Organisering af Klimaalliancen tager udgangspunkt i den nuværende organisering af DK2020, med et nationalt og et regionalt set up. Den nationale organisering styrkes med en politisk partnerskabsgruppe, som skal fremme den politiske forankring af klimaarbejdet. Der nedsættes et nationalt forretningsudvalg, som repræsenterer partnerkredsen. Danske Regioner, Realdania og KL har hver to pladser. Forretningsudvalget understøttes af en projektstyringsgruppe på chefniveau.

I de regionale geografier tages der også udgangspunkt i den nuværende opbygning.

Sjællands Klimaforum

I Region Sjælland er DK2020 samarbejdet organiseret med et politisk formandskab (KKU-formandskabet) og en administrativ styregruppe. Region Sjælland bidrager i DK2020 med ét årsværk samt 1,7 mio. afsat til aktiviteter. Kommunerne bidrager med ét årsværk, som er forankret i Gate21, samt med de medarbejdere og ressourcer, der er afsat til klimaindsatsen i de respektive kommuner. Det forventes, at der i Region Sjælland kan opnås enighed med kommunerne om at fortsætte det nuværende set up, både i forhold til organisering og ressourcer.

Konkret indstilles det, at Region Sjælland bidrager med 1 årsværk (hvert år i 5 år i perioden 2023-2027) samt 2 mio. kr. til aktiviteter (fordelt over de 5 år). Sidstnævnte udmøntes fra pulje til grøn omstilling.

Region Sjællands tilsagn er betinget af, at KKR godkender at fortsætte det nuværende set up omkring organisering og ressourcer.

Se vedlagte to bilag om organisering: *"Rammeaftale for Klimaalliancen – et partnerskab mellem kommuner, regioner og Realdania"* og *"Organisationsdiagram"*.

Betydning for Region Sjælland

Region Sjællands rolle er fortsat at sikre fremdrift i partnerskabet, vidensdeling og handling i geografien, så målet om 70% CO2-reduktion i den Regionale Udviklingsstrategi nås. Her er det helt afgørende, at der findes fælles løsninger på tværs af kommunegrænser. Fx på energiområdet.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- At udvalget beslutter at tiltræde det nye nationale partnerskab "Klimaalliancen"

- At udvalget udmønter 2 mio. kr. fra pulje til grøn omstilling til Sjællands Klimaalliance, til løbende aktiviteter

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Ad 1) Godkendt

Ad 2) Godkendt

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

1. Rammeaftale for Klimaalliancen et partnerskab mellem kommuner regioner og Realdania (DokID: 10710309 - EMN-2021-09136)
2. Organisationsdiagram (DokID: 10710308 - EMN-2021-09136)

Punkt 4: Status på projektet Plasthåndtering i Region Sjælland

EMN-2021-04293

4 (Åben) Status på projektet Plasthåndtering i Region Sjælland

---

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2021-04293

Dok ID: 10773675

Resumé

I budgetaftalen for 2020 blev det besluttet at afsætte 8 mio. kr. til at igangsætte et plastprojekt, der reducerer brugen, fremmer genanvendelsen af plastik og reducerer CO₂-aftrykket i Region Sjælland som virksomhed. Plastprojektet gennemføres i samarbejde med RUC og Gate 21. I sagen afrapporteres om plastprojektet, som er godt i gang. Der er løbende ny viden og nye resultater fra projektet. Senest er der afsluttet en test på Slagelse Sygehus, der demonstrerer, hvordan engangs-plastikprodukter som lejepapir helt kan undlades i visse situationer, og hvordan såkaldte "blå stykker" og medicinbægre kan erstattes med vaskbare alternativer.

Sagsfremstilling

Sagen indledes på mødet med en kort præsentation af hovedresultaterne i projektet.

Baggrund

Regionsrådet besluttede med budgetaftale 2020 at afsætte samlet 8 mio. kr. til projektet Plasthåndtering i Region Sjælland. Projektet har til formål at reducere Region Sjællands CO₂-aftryk ved at reducere brugen af plastik, anvise nye muligheder for genanvendelse, mere effektiv affaldssortering og foreslå alternative materialer.

Plastprojektet løber fra 1. januar 2020 til 31. december 2023. Det daværende Udvalg for Regional Udvikling blev orienteret om fremdriften i projektet 18. juni 2020 og 1. juni 2021.*

I projektet samarbejder administrationen (Regional Udvikling) med Gate21, RUC og sygehusene om blandt andet reduktion af plastforbrug, øget genanvendelse og nye innovative løsninger.

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø orienteres om arbejdet, der følger den besluttede tidsplan og budget.

Status

Projektet er blevet taget godt imod af både medarbejdere og ledelse på regionens sygehuse. Der har på trods af Covid-19 været god fremdrift i projektet. Der er gennemført en række test- og pilotforsøg, som kan implementeres i årene frem.

Projektet har blandt andet:

- Testet indsamling af EPS (flamingo) på Holbæk sygehus sammen med en lokal virksomhed, der kan genbruge materialet direkte i produktion af ny EPS. Testen omfattede 100 kg flamingo og sparede ca. 500 kg CO₂ i testperioden.
- Gennemført en affaldsanalyse af ca. 600 kg. restaffald fra Holbæk Sygehus. Analysen har skabt overblik over sammensætningen af affaldet, og indgår som del af datagrundlaget for affaldsprojektet.
- Analyseret 120 plastikprodukter, som blev identificeret i affaldsanalysen. Analysen har dokumenteret sammensætning af materialer og beskriver muligheder for genanvendelse af enkelte produkter.
- Indgået udviklingssamarbejder med fire virksomheder, der genanvender plastik.
- Testet indsamling af hård og blød plastik på Holbæk Sygehus. Testen viste, at afdelingerne med stor sikkerhed kan sortere plastik, og at andelen af plastik i restaffaldet falder fra 12% til 2%. Testen viste også, at 78% af den bløde og 53% af den hårde udsorterede plastik kan genanvendes.
- Bidraget økonomisk til udviklingen af de Fælles Nordiske Emballagekrav til Sundhedssektoren.
- Gennemført 32 observationer af operationer og på den baggrund udgivet en videnskabelig artikel om potentialet for reduktion af plastikforbrug og genanvendelse.
- Gennemført test af ændrede procedurer omkring brug af udvalgte engangsprodukter på Slagelse Sygehus, hvor:
  - a. Lejepapir erstattes med vaskbart lagen i Ambulant Kirurgi, Anæstesiologisk Afd.
  - b. Såkaldte "blå stykker" erstattes med vaskbart vådliggerlagen i Operationsafsnittet, Anæstesiologisk Afd. OP
  - c. Såkaldte "blå stykker" erstattes med vaskbart vådliggerlagen i Endoskopien, Kirurgisk Afd.
  - d. Brugen af lejepapir på rulle reduceres i Kirurgisk Ambulatorium, Kirurgisk Afd.

Testen viser, at det er muligt at erstatte de udvalgte produkter med vaskbare alternativer.

Resultaterne viser også en neutral til positiv businesscase og en reduceret CO₂ aftryk på 1.500 kg på de fire berørte testafdelinger.

Nedenfor ses links til videoer, der giver indblik i flere af projektets aktiviteter (Youtube):

[Omstilling fra engangs- til flergangsprodukter](#)

[Reduktion af plastaffald](#)

Næste skridt

I 2023 har projektet fokus på:

- At omsætte de vigtigste erfaringer fra test- og pilotforsøg til konkret implementering, så plastforbruget mindskes, genanvendelse øges og CO₂-udledningen reduceres.
- At omsætte resultaterne af forskningsarbejdet til synlige resultater. Der vil i 2023 bl.a. blive udarbejdet livscyklusvurderinger, der skal styrke beslutningsgrundlaget for overgangen fra engangs- til flergangsprodukter.
- At udvikle fremtidens medicinbægre i samarbejde med markedet.

- At formidle erfaringer og resultater både internt og eksternt.

Projektet skal i 2023 sikre, at viden og erfaringer udbredes, så regionens sygehuse kan implementere løsninger i fuld skala. Projektet vil især have fokus på implementeringsdelen og det planlægges at stille kapacitet og ressourcer til rådighed som hjælp til implementering i 2023.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

.

Punkt 5: Status på tilsyn i råstofgrave i 2022

EMN-2021-00177

5 (Åben) Status på tilsyn i råstofgrave i 2022

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2021-00177

Dok ID: 10773675

Resumé

Region Sjælland har i 2022 fortsat haft stort fokus på tilsyn i råstofgrave for at sikre, at vilkår overholdes, og at indvindingen af råstoffer sker med mindst mulige gener for borgere og natur. Antallet af tilsyn har derfor været højt. I 2022 er der udført 117 tilsyn, hvilket er lidt højere end det målsatte. Tilsynene har ført til færre håndhævelsessager end i 2021, hvilket er positivt.

Sagsfremstilling

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø orienteres om antallet af tilsyn og håndhævelser i 2022.

Der er i øjeblikket 67 råstofgrave i Region Sjælland med i alt 87 gældende gravetilladelser (en grav kan have flere tilladelser).

Fra 2019 har det været prioriteret at udøve de nødvendige tilsyn for at sikre, at vilkår i tilladelserne overholdes, og at omgivelserne påvirkes mindst muligt. I 2022 er der udført 117 tilsyn, hvilket er lidt højere end det målsatte. Antallet af tilsyn er generelt på niveau med 2020 og 2021. Dog har der været mindre behov for ekstraordinære tilsyn i de grusgrave, der er udvalgt til at have særlig fokus. Dette er positivt og afspejles i et noget lavere antal tilsyn for grave med særligt fokus.

Råstofgrave, der modtager jord udefra (§52-dispensationer), får mindst et årligt tilsyn, målrettet forholdene efter jordforureningsloven. Der er i øjeblikket 14 grave med §52 dispensation. To dispensationer er afsluttet siden 2021, og fem er nye i 2022.

Se tabel nedenfor vedr. tilsyn i råstofgrave i Region Sjælland.

Tilsynstype	Mål for 2022	Udført i 2022	Tilsyn i 2021	Tilsyn i 2020	Mål for tilsynshyppighed
Ordinære tilsyn i store råstofgrave	8	8	8	8	Hvert år
Ordinære tilsyn i mindre råstofgrave	26	33	31	26	Hvert 2. år
Ekstraordinære tilsyn: - opfordret/uopfordret: - grave med særlig fokus:	50 10	52 6	59 34	46 25	Efter behov
§52 tilsyn	17	18	20	20	Årligt samt efter behov
I alt	111	117	152	120	

Hvad betyder og indeholder de enkelte tilsynstyper?

Ordinære tilsyn:

Et ordinært tilsyn omfatter normalt hele råstofgraven og alle vilkår i tilladelsen, og kaldes derfor også for et fuldt tilsyn. De centrale forhold er overholdelse af driftstider og gravegrænser, støj og støv, indvindingsmængde og løbende efterbehandling. Desuden kontrolleres for eventuelt spild omkring tanke og driftsanlæg og korrekt oplag og tankning af olieprodukter. Ved tilsynet har indvinder mulighed for at afklare tvivlsspørgsmål, f.eks. omkring aktuelle eller fremtidige ansøgninger og tilladelsens vilkår for drift og efterbehandling.

Råstofgrave større end 50 ha, eller med en årlig indvinding større end 250.000 m³, får minimum et årligt ordinært tilsyn. For de mindre råstofgrave er tilsynsfrekvensen fra 2020 hvert 2. år. Et ordinært tilsyn er oftest anmeldt, men kan også være uanmeldt.

Ekstraordinære tilsyn:

De ekstraordinære tilsyn er oftest ikke-planlagte, uanmeldte og har normalt ikke fuldt omfang. De er ofte baseret på henvendelser fra bl.a. naboer om aktuelle forhold vedrørende støv, støj, spild eller andet. De ekstraordinære tilsyn kan dog også være planlagte og anmeldte, målrettet konkrete situationer, f.eks. ved ansøgninger eller efterbehandling.

Ekstraordinære tilsyn i grave med særligt fokus:

I grave med særligt fokus, f.eks. større grave med mange naboer, særlige lokale forhold eller grave med særlig bevågenhed, føres tilsyn flere gange årligt. Behovet for tilsyn vurderes løbende, og antallet kan derfor variere i forhold til det anslåede mål fra år til år.

Hvad har tilsynene medført – håndhævelser og andet

Tilsynene sikrer kontrol med overholdelsen af tilladelsernes vilkår og giver mulighed for dialog med indvinderne. Det betyder også, at borgerne ved, at der bliver reageret på de forhold, der betyder noget for dem, og for den virkelighed de oplever.

En del af årets ekstraordinære tilsyn har været relateret til efterbehandling i råstofgrave, som løbende udføres og efterfølgende vurderes af regionen. Efterbehandlingsplaner er retningsgivende. Overordnet skal planerne følges, men der kan løbende opstå nye ønsker fra indvinderne af hensyn til lodsejeres eller naboers interesser, naturindhold, sikkerhed eller andet.

Et mindre antal tilsyn udføres som besigtigelser af arealer i forbindelse med ansøgningsprocessen. Mange aspekter skal vurderes for at kunne give den samlede vurdering af, om en tilladelse kan gives og på hvilke vilkår. I denne proces inddrages indvinder, grundejer og andre myndigheder, ofte ved møder på det ansøgte areal.

Også i 2022 er der forekommet støvgener i gravene, men det relativt lave antal af klager og vores observationer ved tilsyn viser, at råstofindvinderne har fokus på at begrænse støvgener. Støvgenerne håndteres præventivt i gravene ved fejning af asfalterede veje, vanding på jorden og/eller vanding på sorteringsanlæggene.

Tilsynene har i 2022 ført til i alt 22 påtaler/håndhævelsessager, herunder ni henstillinger, seks indskærpelser og to påbud. De to påbud blev givet efter konstaterede oliespild. Indskærpelserne blev givet, hvor der blev fundet mangler ved opbevaring af olieprodukter og kemikalier, ved mindre oliespild og i ét tilfælde ved ulovligt oplag af en større mængde kompost i en grusgrav.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

.

Punkt 6: Beslutning om godkendelse af tilladelse til indvinding af råstoffer ved Stenrand, Kalundborg Kommune

EMN-2020-32431

Bilag

Oversigtskort over Stenrand Grusgrav

VVM-screening af tilladelse til indvinding af råstoffer, Bjergsted Bakker 3, 4470 Svebølle_Stenrand Grusgrav

Høringsnotat - partshøring af udkast til tilladelse

Høringsnotat - høring af ansøgning og udkast til screening af miljøvurdering

Udkast til råstofftilladelse_Bjergsted Bakker 3, 4470 Svebølle_Stenrand Grusgrav

6 (Åben) Beslutning om godkendelse af tilladelse til indvinding af råstoffer ved Stenrand, Kalundborg Kommune

---

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2020-32431

Dok ID: 10773675

Resumé

Råstofindvinder Palle Ludvigsen, Løgtved ApS har ansøgt om tilladelse til indvinding af råstoffer ved Stenrand i Kalundborg Regionale Graveområde. Ansøgningen omfatter et areal på 15,1 ha, heraf 10,8 ha beliggende udenfor graveområde, men op til Stenrand Delområde (udpeget graveområde). En tilladelse til indvinding vil udnytte en ressource af højkvalitetsmaterialer, mens der stadig er produktionsanlæg placeret i den eksisterende Stenrand Grusgrav. Dette sikrer en større afstand fra støjende produktionsanlæg til naboer. Administrationen anbefaler ud fra undtagelseskriterierne i råstofplanens retningslinje 2, at der gives tilladelse til indvinding.

Sagsfremstilling

Palle Ludvigsen, Løgtved ApS, har den 4. september 2020 ansøgt om tilladelse til indvinding af råstoffer på Bjergsted Bakker 3, 4470 Svebølle. Ansøgningen omfatter, jf. *vedlagte* oversigtskort, et areal på 15,1 ha, heraf 10,8 ha beliggende udenfor graveområde, men op til Stenrand Delområde.

Den 8. juni 2021 har Region Sjælland, jf. *vedlagte* VVM-screeningsafgørelse, afgjort, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig påvirkning af miljøet, og at det ikke kræver udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport.

Efter kompetencereglerne skal tilladelse til råstofindvinding udenfor råstofplanens graveområder besluttes af Regionsrådet.

Råstofplanens retningslinje 2 medfører, at der undtagelsesvis kan meddeles indvindingstilladelse uden for graveområder, hvis samfundsinteresser eller særlige forhold taler for det. Det fremgår af redegørelsen til retningslinjen, at der undtagelsesvis kan tillades indvinding af et særligt og efterspurgt råstof. Den ansøgte grusgrav ligger på kanten af Kalundborg Regionale Graveområde og primært i et udpeget interesseområde i råstofplanen for sand, grus og sten.

Det forventes, at der i det ansøgte areal kan indvindes 3-4 millioner tons sand, grus og sten, hvoraf ca. 70 % er høj-kvalitetsmaterialer, som vil kunne bruges til certificerede betontilslagsmaterialer i betonværkerne.

Råstofferne af denne kvalitet findes i Kalundborg Regionale Graveområde, men de eksisterende grusgrave kan ikke producere flere råstoffer af samme høje kvalitet, end de allerede gør i dag. Der kan ikke indvindes råstoffer af samme høj kvalitet i f.eks. Roskilde Regionale Graveområde.

Det ansøgte areal ligger i forlængelse af Stenrand Grusgrav, som i 2017 modtog en gravetilladelse på ca. 54 ha, med en forventet ressource til 20 års indvinding. Ressourcen på dette areal viste sig at være en del mindre, hvorfor indvindingen allerede er færdig og har efterbehandlet på størstedelen af arealet. Graveområdet ved Stenrand Grusgrav forventes færdig indvundet indenfor et år. Stenrand Grusgrav kan derfor ikke levere kvalitetsråstoffer til betonværkerne i samme mængde, hvis der ikke gives tilladelse til råstofindvinding på det ansøgte areal. Betonværkerne vil i så fald være nødsaget til at hente råstofferne længere væk fra, dvs. Jylland eller udlandet, da der ikke bliver indvundet tilstrækkelig råstoffer af denne kvalitet i Region Sjælland. Dette er samfundsmæssigt u hensigtsmæssigt, da det vil betyde en øget trafik, øgede omkostninger og stor CO₂-udledning pga. den længere transport af råstofferne. Herudover vil lastbilerne bidrage til trængsel på vejene.

Det ansøgte område uden for graveområde er udpeget som interesseområde, grundet dets forekomst af råstoffer af høj kvalitet. Området er ikke udlagt som graveområde, da der ved råstofplan 2020 stadig var udlagt et stort graveområde ved Stenrand Grusgrav med en forventet forekomst til de næste ca. 20 år. Ressourcen viste sig at være noget mindre, idet indvindingen forventes færdiggravet 14 år før tid.

Det ansøgte har forbindelse til den eksisterende Stenrand Grusgrav, hvorfor der ikke skal etableres en ny produktionsplads eller adgangsvej. Den eksisterende produktionsplads er i stor afstand til boliger, og der kan etableres en intern kørevej mellem produktionsanlægget og det ansøgte areal uden kørsel på offentlig vej. Det betyder, at den eksisterende adgangsvej på Gl. Skovvej kan benyttes. Den gældende tilladelse udløber i 2027, mens denne tilladelse vil være gældende indtil 2033. Administrationen forventer ikke, at denne tilladelse vil forlænge indvinding og efterbehandling på den gældende tilladelse, på nær produktionspladsen.

Råstofindvindingen vil komme tæt på naboerne. For at begrænse generne for de omkringboende borgere vil den tilladte indvindingsperiode tæt på samlet beboelse (100 m) være begrænset til to år, jf. råstofplanens retningslinje 4.

Hvis der ikke gives tilladelse, vil det betyde, at råstofferne enten ikke vil blive udnyttet, eller at der ved senere indvinding skal etableres produktionsanlæg tæt ved boliger og med en evt. adgangsvej op ad de mindre veje Stenrand og Bjergsted Bakker. Det er derfor en fordel for de omkringboende borgere, at udnytte råstofferne nu og i forbindelse med den eksisterende grusgrav.

Høring og kommentarer

Ansøgningen og udkast til screening af miljøvurdering har været i høring fra 18. januar 2021 til 15. februar 2021, og der har været afholdt borgermøde 4. februar 2021. Region Sjælland modtog 10 høringssvar. Udkast til tilladelse var i partshøring fra 17. november 2022 til 15. december

2022. Regionen modtog 3 partshøringssvar. De primære emner i partshøringssvarene er støv- og støj- og lysgener, natur og trafik.

Sagen indeholder to bilag om høringerne. Begge bilag er emneopdelte notater med uddrag af høringssvar og administrationens bemærkninger samt de fulde høringssvar. Se *vedlagte* ”Høringsnotat - partshøring af udkast til tilladelse” og ”Høringsnotat - høring af ansøgning og udkast til screening af miljøvurdering”.

Støv

For at bekæmpe støvdannelse bliver interne veje i grusgraven vandet, og støvende materialebakker skal holdes fugtige ved overrisling med vand. Derudover er der fastsat vilkår om, at der internt i graven ikke må køres over 20 km/t. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige støvgener fra graven, er virksomheden forpligtet til straks at iværksætte og gennemføre de nødvendige støvbegrænsende foranstaltninger, så generne minimeres.

Støj

I tilladelsen er der fastsat støjvilkår på baggrund af Miljøstyrelsens vejledende støjkrav. Der er lavet en akkrediteret støjberegning af Miljøakustik, som viser, at Miljøstyrelsens vejledende støjkrav bliver overholdt med de fastsatte vilkår.

Lys

I tilladelsen er der fastsat belysningsvilkår, der fastsætter tidsbegrænsning og lysretning. Derudover vil opsætning af støjvolde begrænse lysgener.

Natur

VVM-screeningsafgørelsen fastslår, at det ansøgte ikke har væsentlig påvirkning af miljøet, herunder naturen. Administrationen vurderer, at den ansøgte grusgrav kan etableres med de fastsatte vilkår. Det betyder, at der skal holdes 50 m afstand til § 3-beskyttede sø, og at der hverken vil være væsentlig påvirkning af beskyttede arter eller naturområder, herunder Natura 2000-områder. Kommunen har meddelt dispensation til at nedlægge sten- og jorddiger, som skal erstattes med nye diger.

Trafik og nedlæggelse af vej

Myndighed omkring veje og trafik er Kalundborg Kommune. I dette tilfælde omfatter det en midlertidig nedlæggelse af en vej ved navn Stenrand. Kalundborg Kommunes Teknik- og miljøudvalg har tilkendegivet, at kommunen vil give en tilladelse til at nedlægge denne vej i to år.

Administrationens vurdering af ansøgningen

Administrationen indstiller, at der gives tilladelse til råstofindvinding på de ansøgte 15,1 ha.

Tilladelsen sikrer en råstofforsyning med høj kvalitetsmaterialer, som er efterspurgt, og som ikke kan indvindes i disse mængder i andre graveområder i Region Sjælland. Endvidere sikrer

en tilladelse på nuværende tidspunkt, at det eksisterende produktionsanlæg kan bruges, og at der ikke skal etableres produktionsanlæg tæt på naboer, eller alternativt at ressourcen ikke udnyttes. Samtidig opfylder Region Sjælland sin lovbundne opgave med at sikre råstofforsyningen.

Se *vedlagte* udkast til tilladelse.

Det er administrationens vurdering, at sagen er fuldt oplyst, og der derfor bør træffes en afgørelse i sagen på det nuværende grundlag.

Videre proces

Efter behandling i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø, Forretningsudvalget og Regionsrådet følger en fire ugers klagefrist. Såfremt tilladelsen ikke påklages, kan den udnyttes efter klagefristens udløb. En klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet betyder, at tilladelsen først kan udnyttes efter, at der er truffet afgørelse i klagesagen, medmindre klagenævnet beslutter noget andet.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at der meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer på 15,1 ha delvis udenfor graveområde på Bjergsted Bakker 3, 4470 Svebølle, jf. *vedlagte* udkast til tilladelse.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Et flertal bestående af Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Venstre anbefaler indstillingen.

Enhedslisten tager forbehold frem til sagens behandling i Regionsrådet.

Løsgænger Gitte Simoni stemte imod indstillingen.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

1. Oversigtskort over Stenrand Grusgrav (DokID: 10711570 - EMN-2020-32431)

2. VVM-screening af tilladelse til indvinding af råstoffer, Bjergsted Bakker 3, 4470 Svebølle_Stenrand Grusgrav (DokID: 10711566 - EMN-2020-32431)
3. Høringsnotat - partshøring af udkast til tilladelse (DokID: 10711569 - EMN-2020-32431)
4. Høringsnotat - høring af ansøgning og udkast til screening af miljøvurdering (DokID: 10711558 - EMN-2020-32431)
5. Udkast til råstoftilladelse_Bjergsted Bakker 3, 4470 Svebølle_Stenrand Grusgrav (DokID: 10711561 - EMN-2020-32431)

Punkt 7: Orientering om afgørelse af klagesag på råstofområdet i Miljø- og Fødevareklagenævnet

EMN-2020-32473

Bilag

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 20. december 2022

7 (Åben) Orientering om afgørelse af klagesag på råstofområdet i Miljø- og Fødevareklagenævnet

---

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2020-32473

Dok ID: 10773675

Resumé

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ophævet Region Sjællands tilladelse til tilførsel af råstoffer til oparbejdning og produktforbedring af råstoffer indvundet på Dybendalvej 14A og 16 i Sorø Kommune. Klagenævnet finder, at regionen ikke har foretaget den fornødne afvejning og vurdering af hensynene efter råstoflovens § 3. Administrationen tager klagenævnets afgørelse til efterretning.

Sagsfremstilling

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i klagesag, med *vedlagte* afgørelse af 20. december 2022, ophævet Region Sjællands tilladelse af 24. juni 2021 til tilførsel af råstoffer til oparbejdning og produktforbedring af råstoffer indvundet på Dybendalvej 14A og 16, 4190 Munke Bjergby, i Sorø Kommune. Tilladelsen fra 2021 er et tillæg til den eksisterende indvindingstilladelse af 21. november 2016 (den oprindelige tilladelse er ikke omfattet af klagenævnets afgørelse).

Der er klaget over, at regionen ikke har undersøgt forholdet til den beskyttede dyreart strandtudse, og at efterbehandlingsplanerne i den oprindelige gravetilladelse bør tilpasses kendskabet til forekomsten af strandtudse. Disse klager har klagenævnet ikke behandlet.

Klagenævnet kan af egen drift inddrage andre forhold, f.eks. spørgsmålet om hvorvidt forvaltningsretlige regler overholdes. Klagenævnet har valgt at behandle spørgsmålet om hvorvidt Region Sjælland i tilstrækkeligt omfang har afvejet og begrundet hensynene i råstoflovens § 3. Samtidig beskriver klagenævnet forhold, som regionen skal tage i betragtning ved en fornyet behandling af sagen.

Klagenævnet vurderer, at Region Sjællands afgørelse er ugyldig på grund af:

- Når der meddeles et tillæg inden for rammerne af den oprindelige tilladelse, skal der foretages en samlet vurdering af den oprindelige tilladelse med de ændringer/tilføjelser, der ønskes gennemført.
- Det fremgår ikke af afgørelsen, at regionen faktisk har foretaget en afvejning og vurdering af hensynene efter råstoflovens § 3. Eksempelvis hvordan regionen med nye oplysninger om råstofressourcens mindre omfang og kvalitet (behov for oparbejdning) har afvejet hensynet over for de modstående hensyn opregnet i råstoflovens § 3.

- Det er ikke tilstrækkeligt, at regionen ved vurderingen har lagt til grund, at mængden af råstoffer bearbejdet i graveområdet (det være sig indvundne og importerede råstoffer) ikke overstiger den oprindeligt tilladte mængde på 80.000 m³, der må indvindes.
- Det var vurderingen i den eksisterende tilladelse, at de indvundne råstoffer var af en særdeles god kvalitet. Regionen har ikke ved afgørelsen undersøgt, vurderet og begrundet behovet for oparbejdning og produktforbedring af de på stedet indvundne råstoffer.
- Det fremgår af sagens oplysninger, at råstofferne, der ønskes tilført, kommer fra Vedde Grusgrav, hvor der er opstået pladsmangel. Tilladelse til oplag af importerede råstoffer, når de ikke skal anvendes til oparbejdning/forbedring af de på stedet indvundne råstoffer, kan ikke rummes i en råstofftilladelse.

Administrationen tager klagenævnets afgørelse til efterretning og konstaterer, at de krævede vurderinger i denne sag er foretaget efter § 3 i råstofloven. Fremadrettet skal det sikres, at vurderingerne i højere grad uddybes konkret både i grundlaget for afgørelsen og i tilladelsen. Ved tillæg til en eksisterende tilladelse skal den samlede vurdering ligeledes detaljeret beskrives i forhold til den eksisterende tilladelse. Afgørelsen understreger også, at materialer, der tilføres en grav, skal være begrundet i et behov for oparbejdning og opkvalificering af at gravens materialer.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Forretningsudvalget.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Anbefalet.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

1. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 20. december 2022 (DokID: 10708515 - EMN-2020-32473)

Punkt 8: Godkendelse af Indsatsplan for jordforureningsområdet 2023

EMN-2022-06518

Bilag

Indsatsplan for jordforureningsområdet 2023 endelig

Høringssvar fra 8 kommuner og HOFOR

Svar på Roskilde Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm

Svar på Køge Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm

Svar på Odsherred Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm

Svar på Sorø Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm

Svar på Vordingborg Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm

Svar på Holbæk Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm

Svar på HOFOR's bemærkninger til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm

8 (Åben) Godkendelse af Indsatsplan for jordforureningsområdet 2023

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-06518

Dok ID: 10773675

Resumé

”Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet” forelægges til politisk godkendelse i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø efter offentlig høring. Der er kommet bemærkninger til indsatsplanen fra seks kommuner og vandforsyningsgesellschaft HOFOR. Indsatsplan 2023 fremsendes sammen med Indberetning 2022 om indsatsen på jordforureningsområdet til Miljøstyrelsen senere på foråret.

Sagsfremstilling

Regionsrådet skal ifølge jordforureningsloven hvert år udarbejde en indsatsplan for indsatsen mod jordforurening, hvori der redegøres for undersøgelses- og afværgeindsatsen for det kommende år. Den regionale indsats omfatter jf. lov om jordforurening punktkilder (koncentrerede forureninger), der er herreløse.

Regionsrådet har givet Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø kompetence til at godkende de årlige indsatsplaner for indsats mod jordforurening ([jf. sag om delegation til stående udvalg](#)).

Udvalget besluttede den 10. oktober 2022 at sende indsatsplanen for 2023 i offentlig høring.

I høringen er der kommet høringssvar fra Greve, Roskilde, Sorø, Odsherred, Vordingborg og Lolland kommuner samt vandforsyningsgesellschaft HOFOR. Greve og Lolland kommuner har også afgivet høringssvar, men har ikke nogen bemærkninger.

Overordnet er der i høringssvarene en generel bekymring for, om der er tilstrækkelige midler til jordforureningsområdet. Særligt efter at PFAS-forbindelserne er kommet mere i fokus.

Region Sjælland deler bekymringen og arbejder for, at der afsættes flere statslige midler til arbejdet med at håndtere og oprense gamle jordforureninger.

Flere kommuner har fremsendt informationer om forureninger i vandforsyningsboringer i deres høringssvar. Mange vandforsyninger er netop nu i gang med at analysere for PFAS-forbindelser. Når resultatet af disse foreligger, kan det forventes, at der er flere vandforsyninger med indhold af PFAS forbindelser. I 2023 vil regionen jf. indsatsplanen opspore kilder til PFAS forbindelser i Tune Vandværks vandforsyningsboringer.

Høringssvarene giver efter administrationens vurdering ikke anledning til at ændre den foreslåede indsatsplan. Høringssvarene og udkast til regionens svarbreve er *vedlagt* som bilag.

Region Sjællands driftsbudget for jordforureningsområdet er i 2023 på 38 mio. kr. Hertil kommer en ekstra bevilling på 2 mio. kr. til en særlig indsats overfor pesticider, jf. Budgetaftalen for 2023.

”Indsatsplan 2023 for jordforurening” er et udtryk for Region Sjællands prioriteringer, som ligger i forlængelse af ”Region Sjælland Strategi mod jordforureninger 2021-2030”.

Strategiske pejlemærker i indsatsplanen for 2023:

- Opsporing af forurening, der truer grundvandet, sker i særligt sårbare indvindingsområder, hvor store dele af grundvandet i regionen dannes og indvindes.
- Kortlægning af frugtplantager, der kan have anvendt arsenholdige sprøjtemidler og DDT.
- Opsporing af forurening med PFAS på brandøvelsespladser, der er omfattet af offentlig indsats.
- Etablering af testgrund for PFAS-forbindelser i samarbejde med Slagelse Kommune og Korsør Brandskole.
- Opsporing og kortlægning af muligt forurenede grunde. Der tages stilling til forureningsmistanken for ca. 300 lokaliteter.
- Undersøgelser og håndtering af lossepladser med størst eksplosionsrisiko, hvor arealanvendelsen samtidig er følsom.
- Evaluering af undersøgelser, der kan true overfladevand i samarbejde med Miljøstyrelsen.

Den nærmere beskrivelse af arbejdsområderne og en oversigt over budgetfordelingen fremgår af *vedlagte* ”Indsatsplan 2023 – jordforureningsområdet”.

Administrationen afsender svar til de indkomne høringsbreve, når indsatsplanen er godkendt politisk i udvalget.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at ”Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet” godkendes.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

1. Indsatsplan for jordforureningsområdet 2023 endelig (DokID: 10726501 - EMN-2022-06518)
2. Høringssvar fra 8 kommuner og HOFOR (DokID: 10725702 - EMN-2022-06518)
3. Svar på Roskilde Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm (DokID: 10714450 - EMN-2022-06518)
4. Svar på Køge Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm (DokID: 10714901 - EMN-2022-06518)
5. Svar på Odsherred Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm (DokID: 10714951 - EMN-2022-06518)
6. Svar på Sorø Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm (DokID: 10714944 - EMN-2022-06518)
7. Svar på Vordingborg Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm (DokID: 10714860 - EMN-2022-06518)
8. Svar på Holbæk Kommunes høringssvar til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm (DokID: 10714924 - EMN-2022-06518)
9. Svar på HOFOR's bemærkninger til Indsatsplan 2023 for jordforureningsområdet.docm (DokID: 10714961 - EMN-2022-06518)

Punkt 9: Orientering om de seneste fund af PFAS forureninger på Naturstyrelsens arealer

EMN-2020-12641

9 (Åben) Orientering om de seneste fund af PFAS forureninger på Naturstyrelsens arealer

---

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2020-12641

Dok ID: 10773675

Resumé

Naturstyrelsen har gennemført en screening af egne græsarealer for PFAS-forbindelser. Det har medført stort pressemæssigt fokus de seneste uger. Screeningen viser indhold af PFAS-forbindelser over Fødevarestyrelsens indikatorværdier for konsum på en høj andel af græsarealerne. Prøverne ser ikke ud til at være udtaget i umiddelbar nærhed af punktkilder til PFAS-forurening og forventes dermed ikke at være en del af regionens ansvarsområde.

Sagsfremstilling

PFAS-forbindelser på Naturstyrelsens arealer

Naturstyrelsen udsendte den 12. januar 2023 rapporten ”Screening af forekomsten af PFAS på Naturstyrelsens kystnære og vestvendte arealer i Jylland og på Sjælland”.

Naturstyrelsen ejer en række engarealer langs kysterne, som forpagtes til afgræsning eller slåning af hø. I efteråret 2022 har Naturstyrelsen udført en screening af forekomsten af PFAS-forbindelser på disse kystnære og vestvendte arealer. Prøverne er udtaget op til en kilometer fra kysten.

Græsprøver og vandprøver er analyseret for 22 PFAS-forbindelser. Fundene er sammenlignet med Fødevarestyrelsens indikatorværdier. Indikatorværdierne er udtryk for bekymrende PFAS-indhold i varer til konsum. Der er tillige udmeldt indikatorværdier for vand og foder til malkekvæg, kødkvæg, får og fisk.

Indikatorværdierne for vand og foder er i screeningen overskredet for indhold af PFAS - forbindelser. I græs på 54 ud af 67 undersøgte lokaliteter, hertil overskridelse for PFOS på 6 lokaliteter. For vand er der påvist overskridelser i 9 ud af 47 undersøgte lokaliteter.

De berørte landmænd har fået besked. Dyrene er nu under offentligt tilsyn, og Fødevarestyrelsen skal vurdere, om PFAS-fundene giver anledning til at analysere de græssende dyr.

Forureningens karakter

Undersøgelserne har karakter af stikprøver. Regionen har indhentet kort og analyseresultater for de konkrete arealer. En indledende gennemgang tyder ikke på, at der er kendte punktkilder i nærheden af de analyserede arealer. Miljøstyrelsen vurderer, at der kan være tale om en såkaldt diffus forurening.

Regionernes ansvar

Regionerne har ansvaret for såkaldte punktkildeforureninger, dvs. at der er en koncentreret forurening, som spreder sig. Desuden skal punktkilderne være herreløse og true grundvand eller følsom anvendelse som bolig, daginstitutioner eller offentlige legepladser, for at de er en del af regionens indsats. Punktkildeforureninger, der truer målsat overfladevand og natur, er også en del af regionens indsatsområde. Her afventer regionerne forhandling med staten om rammer og midler til at videreføre indsatsen.

Manglende viden omkring PFAS

Der mangler viden om den såkaldte diffuse forurening af kystnære arealer, herunder om hvorvidt regnvand kan være årsag til de målte PFAS-værdier.

Regionerne har siden 2015 medtaget PFAS-forbindelser i grundvandsundersøgelserne.

I 2021 blev der indført meget lave grænseværdier for PFAS-forbindelser. Det betyder, at der nu mange steder findes PFAS-forbindelser, som overskrider grænseværdierne.

De nye fund gør den nationale handlingsplan på området endnu mere påkrævet.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at status tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

.

Punkt 10: Godkendelse af arbejdsplan 2023

EMN-2022-09172

Bilag

Arbejdsplan 2023 Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

10 (Åben) Godkendelse af arbejdsplan 2023

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-09172

Dok ID: 10773675

Resumé

Udkast til arbejdsplan for 2023 Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø forelægges med henblik på godkendelse.

Sagsfremstilling

Udvalgets møder struktureres ud fra en arbejdsplan, der løbende tilpasses i dialog med udvalget formandskab og efter ønske fra udvalget. Arbejdsplanen er bygget op med afsæt i udvalgets virkefelt og tidligere drøftelser i udvalget. Øvrige relevante sager inden for udvalgets område vil blive tilføjet arbejdsplanen løbende.

Arbejdsplanen har således en dynamisk karakter og vil løbende blive tilpasset, hvis der opstår væsentlige aktuelle sager, eller det hen af vejen giver mere mening at ændre rækkefølgen i temaerne.

Administrationen har med afsæt i drøftelser i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø på møde den 6. december 2022 udarbejdet et udkast til arbejdsplan for 2023. Udkast er vedlagt

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget godkender arbejdsplan for 2023.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Udvalget vil arbejde videre med Planlægning af en studietur i uge 40. Administrationen udarbejder forslag til konkrete datoer og program til drøftelse på kommende møde.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

1. Arbejdsplan 2023 Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø (DokID: 10733416 - EMN-2022-09172)

Punkt 11: Aktuelle sager

EMN-2022-09172

Bilag

Høringssvar til Planstrategi 2023 for Holbæk Kommune

Høringssvar til Forslag til Kommuneplan 2022 for Slagelse Kommune

Pressemeddelse fra Danske Regioner_PFAS information januar 2023

11 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-09172

Dok ID: 10773675

Resumé

Administrationen orienterer om aktuelle sager inden for udvalgets område.

Sagsfremstilling

Orientering om høringssvar til kommuneplanlægning i Holbæk Kommune og Slagelse Kommune

Holbæk Kommune har sendt forslag til strategi for den kommende kommuneplan i offentlig høring, mens Slagelse Kommune har sendt forslag til ny kommuneplan i offentlig høring.

Høringsmaterialet kan ses her:

- [Holbæk Kommune](#)
- [Slagelse Kommune](#)

Administrationen har udarbejdet *vedlagte* to høringssvar. Høringssvarene omhandler området for regional udvikling og grøn omstilling. Høringssvarene lægger op til, at Region Sjælland bidrager til flere af de kommunale temaer. Regionen bemærker i øvrigt, at regionen forudsætter, at Slagelse Kommunes retningslinjer ikke er til hinder for en udnyttelse af råstofressourcen i overensstemmelse med råstofplanen.

Pressemeddelelse fra Danske Regioner vedr. liste over mulige steder med PFAS-forurening

Til udvalgets orientering er *vedlagt* pressemeddelelse udsendt af Danske Regioner i januar vedr. liste over mulige steder med PFAS-forurening.

I korte træk beskriver pressemeddelelsen, at der på landsplan er ca. 15.000 grunde, som regionerne har i kikkerten for mulig PFAS-forurening. Heraf har 12.000 grundejere allerede viden om, at grunden er eller kan være forurenet. De resterende 3.000 er ved at blive vurderet. Så snart regionen har konkret viden om grunden, får grundejeren besked.

Økonomi

-

Indstilling

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Forelagt til orientering.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

1. Høringssvar til Planstrategi 2023 for Holbæk Kommune (DokID: 10723444 - EMN-2022-09172)
2. Høringssvar til Forslag til Kommuneplan 2022 for Slagelse Kommune (DokID: 10723445 - EMN-2022-09172)
3. Pressemeldelse fra Danske Regioner_PFAS information januar 2023 (DokID: 10759423 - EMN-2022-09172)

Punkt 12: Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø mandag den 6. februar 2023

EMN-2022-09172

12 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø mandag den 6. februar 2023

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-09172

Dok ID: 10773675

Resumé

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Indstilling

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

.

Punkt 13: Næste møde

EMN-2022-09172

13 (Åben) Næste møde

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-09172

Dok ID: 10773675

Resumé

.

Sagsfremstilling

Næste møde afholdes mandag d. 8. maj 2023 kl. 15.00 – 18.00.

Økonomi

.

Indstilling

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Kenneth Nielsen

Medlem

(A)

Bilag

.

